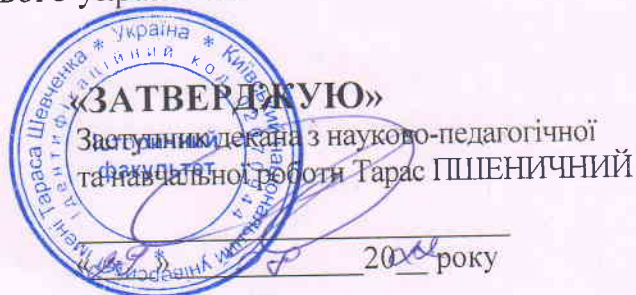


КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Історичний факультет

Кафедра історії світового українства



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ЦИВІЛІЗАЦІЙ

для студентів

галузь знань	10 «Природничі науки»
спеціальність	102 «Хімія»
освітній рівень	«Бакалавр»
освітня програма	«Хімія»
вид дисципліни	вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	8
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

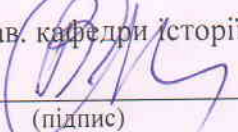
Викладачі: Горбань Тетяна Юріївна, доктор політичних наук, професор, професор кафедри історії світового українства

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)


Розробник: Горбань Тетяна Юріївна, доктор політичних наук, професор, професор кафедри історії світового українства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри історії світового українства

_____ (Володимир СЕРГІЙЧУК)
(підпис)

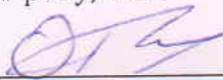
Протокол № __ від «__» _____ 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол від «26» 08 2022 року № 1
Голова науково-методичної комісії  _____ (Наталія ТЕРЕС)
(підпис)

«24» 08 2022 року

Схвалено науково - методичною комісією хімічного факультету

Протокол від «7» вересня 2022 року, №1
Голова науково-методичної комісії  _____ (Олександр ПОЇК)

«7» вересня 2022 року

1. Мета дисципліни – ознайомити студентів з основними закономірностями розвитку світових цивілізацій давніх часів і середньовіччя, модернізаційних процесів нової та новітньої доби, сформуванню системні уявлення про провідні, визначальні тенденції, багатофакторність і специфіку розвитку всесвітньої історії, сприяти кращій орієнтації молоді в умовах суспільного буття завдяки набутих знанням з історії цивілізаційного розвитку людства.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Знати: основні процеси, події, явища всесвітньої історії та історії України, мати уявлення про основні тенденції розвитку людської цивілізації.

Вміти: працювати з навчальною та науковою літературою, візуальними джерелами, сучасними мультимедійними засобами.

Володіти елементарними навичками пошуку, узагальнення і систематизації наукової інформації, формування самостійних висновків, встановлення причинно-наслідкових зв'язків.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Історія цивілізацій» є складовою циклу дисциплін вільного вибору студента освітньої програми підготовки здобувачів освітнього ступеню бакалавр за спеціальністю 102 «Хімія». Дисципліна висвітлює розвиток всесвітньої історії від давнини до наших днів; досліджує виокремлення загальних тенденцій розвитку людства, розкриття специфіки їх впливу на буття людини в локальних цивілізаціях, які існували й існують на Землі; сприяє виявленню провідних факторів, що зумовлюють цивілізаційні процеси на сучасному етапі, а також їх впливи на поступ світового співтовариства, Європи та України.

4. Завдання (навчальні цілі):

- сформуванню цілісної системи знань про історію розвитку цивілізаційних процесів на планеті, їх втілення у конкретних культурно-історичних спільнотах, про головні тенденції розвитку світу від давнини до сучасності у всіх сферах людського буття;
- сформуванню уявлення про сутність і зміст цивілізаційного підходу, його роль в пізнанні історичного процесу;
- сформуванню уявлення про історичні етапи розвитку основних цивілізацій світу, їх роль в світовому розвитку;
- сформуванню навички аналізу змісту і тенденцій розвитку цивілізаційних процесів у світі;
- сформуванню уявлення про сучасні дослідження в галузі цивілізаційної історії людства, застосування та значення цих знань для інших наук, для майбутньої професійної орієнтації;
- сприяти кращій орієнтації студентів в умовах навколишнього середовища, що склалися історично, задля успішнішого вибудовування життєвих стратегій і тактик майбутніх фахівців.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 комунікація)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати			
1.1	Основні напрями, закономірності та етапи розвитку світового цивілізаційного процесу, цивілізаційний метод вивчення історії, теорії цивіліології, зміст найважливіших категорій та визначень, підстави типологізації та критерії визначення цивілізацій.	Лекція, самостійна робота	Модульна контрольна робота 1	7%

1.2	Особливості формування найдавніших цивілізацій, значення спадщини стародавніх цивілізацій в історії людства.	Лекція, самостійна робота	Модульна контрольна робота 1	8%
1.3	Основні етапи розвитку та особливості локальних цивілізацій Сходу і Заходу, форми і способи їх взаємодії.	Лекція, самостійна робота	Модульна контрольна робота 2	8%
1.4	Головні тенденції цивілізаційних процесів у XX – XXI століттях, роль і місце України в історії цивілізації.	Лекція, самостійна робота	Модульна контрольна робота 2	7%
Вміти				
2.1	Використовувати термінологічно-понятійний апарат в аналізі історичного шляху світових цивілізацій, аналізувати історичні джерела та літературу, застосовувати навички історіографічного та бібліографічного аналізу для написання реферативних робіт.	Лекція, самостійна робота	Реферат 1	10%
2.2	Вільно орієнтуватися в основних історичних фактах, подіях, іменах основних історичних діячів при розгляді світових і локальних цивілізацій.	Лекція, самостійна робота	Реферат 2	10%
2.3	Аналізувати роль локальних цивілізацій у світовому історичному процесі, проводити співставлення та порівняння між різними цивілізаціями і визначати спільні риси та відмінності в їх історичному розвитку.	Лекція, самостійна робота	Підсумкова контрольна робота (залік)	20%
2.4	Визначати соціальні, політичні, економічні, культурні, релігійні тенденції у світових цивілізаційних процесах, аналізувати вплив цивілізаційних процесів на сучасність світу, Європи, України.	Лекція, самостійна робота	Підсумкова контрольна робота (залік)	20%
Комунікація				
3.1	Представляти результати наукового пошуку у формі доповідей з використанням сучасних технологій, коректно вести дискусію.	Лекція, самостійна робота	Оцінювання презентації / доповіді	10%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибірових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1
Програмні результати навчання (назва)									

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗМ1: РН 1.1, 1.2 – 15 балів/9 балів *.
2. Контрольна робота з тем ЗМ2: РН 1.3, 1.4 – 15 балів/9 балів.
3. Реферат з тем ЗМ 1: РН 2.1 – 10 балів/6 балів.
4. Реферат з тем ЗМ2: РН 2.2 – 10 балів/6 балів.
5. Презентація / доповідь: РН 3.1 – 10 балів/6 балів.

* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – залік;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент – **40 балів**;
- форма проведення заліку – письмова, види завдань – завдання, які потребують розгорнутих відповідей.

7.2 Організація оцінювання:

Умовою допуску до підсумкової контрольної роботи (заліку) є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж **20 балів (критично-розрахунковий мінімум)**. При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт та виконання індивідуальних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Рекомендований мінімум для допуску до підсумкової контрольної роботи (заліку) – **36 балів**.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Студент, який набрав суму балів **не менше** встановленого мінімуму залікових балів (60), має право, за погодженням з викладачем, не виконувати підсумкову контрольну роботу. У випадку, коли студент має бажання збільшити кількість балів (але не більше ніж до 100), він складає залік.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		лекції	самостійна робота
Частина 1. Стародавність в історії людства. Цивілізації Сходу: особливості історичного розвитку			
1	Тема 1. Вступ до дисципліни.	2	2
2	Тема 2. Передумови виникнення, формування та розвиток перших цивілізацій. Роль цивілізацій стародавності в історії людства.	2	4
3	Тема 3. Найдавніші цивілізації Сходу. Месопотамська цивілізація.	2	3
4	Тема 4. Цивілізація Стародавнього Єгипту та її внесок у світову культуру.	2	3
5	Тема 5. Особливості формування і розвитку індійської цивілізації.	2	3
6	Тема 6. Китайська цивілізація і її місце у світовому цивілізаційному процесі.	2	3
7	Тема 7. Арабо-мусульманська цивілізація: особливості розвитку та точки перетину з цивілізаціями Заходу.	1	4
8	<i>Реферат за змістом тем ЗМ1</i>		8
9	<i>Контрольна робота 1</i>	1	
Частина 2. Цивілізації Заходу в історичній ретроспективі та перспективі			
10	Тема 8. Доба античності у світовому цивілізаційному розвитку: давньогрецька та давньоримська цивілізації.	2	3
11	Тема 9. Візантійська цивілізація та її роль у світовому історичному розвитку.	2	3
12	Тема 10. Західноєвропейське Середньовіччя у цивілізаційному вимірі.	2	3
13	Тема 11. Європа Нової та Новітньої доби: цивілізаційний поступ.	2	3
14	Тема 12. Цивілізації доколумбової Америки.	2	3
15	Тема 13. Північна і Латинська Америка: цивілізаційні трансформації Нової та Новітньої доби.	2	3
16	Тема 14. Тенденції світового розвитку на сучасному етапі і місце України у світовому цивілізаційному процесі.	1	4
	<i>Реферат за змістом тем ЗМ2</i>		8
	<i>Контрольна робота 2</i>	1	
	Підсумкова контрольна робота (залік)	2	
	ВСЬОГО	30	60

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекції – 30 год.

Самостійна робота – 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні: (Базові)

1. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, 15 – 18 ст. В 3 т. – К., 1997.
2. Гантінгтон С. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку. – Л., 2006.
3. Історія європейської цивілізації. У 8 т. / За ред. У. Єко. – Х., 2016-2020.
4. Історія цивілізації. Україна. Т. 1-2. – Х., 2020-2021.
5. Орлова Т.В. Всесвітня історія. Історія цивілізацій: Навч. посіб. – К., 2012.
6. Павленко Ю. Історія світової цивілізації. Соціокультурний розвиток людства. – К., 2000.
7. Сучасне українство: цивілізаційні виклики та відповіді. – К., 2015.
8. Рафальський О.О., Самчук З.Ф. Цивілізаційні перехрестя сучасного суспільства. – К., 2018.
9. Фергюсон Н. Історія цивілізацій. – К., 2017-2022.
10. Цивілізаційна ідентичність українства: історія і сучасність. – К., 2022.

Додаткові:

1. Америка і Європа у сучасних міжнародних трансформаціях. – К., 2014.
2. Антропологічний код української культури і цивілізації (у двох книгах). – К., 2020.
3. Балух В.О. Історія античної цивілізації. – Чернівці, 2008.
4. Бауман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства. – К., 2008.
5. Джеджора О. Історія Європейської Цивілізації. Ч. 1. – Л., 1999.
6. Дудка Р.А. Курс лекцій з історії Стародавньої Греції та Риму: навчальний посібник. – Ніжин, 2002.
7. Історія західноєвропейського середньовіччя. Хрестоматія / Упор. М.О. Рудь. – К., 2005.
8. Калакура Я.С., Рафальський О.О., Юрій М.Ю. Ментальний вимір української цивілізації. – К., 2017.
9. Китайська цивілізація: традиції та сучасність. – К., 2005.
10. Крижанівський О.П. Історія Стародавнього Сходу: Навч. посіб. – К., 2002.
11. Культурно-цивілізаційний простір Європи і Україна: особливості становлення та сучасні тенденції розвитку. – К., 2010.
12. Носова А.Ю. Людина у цивілізації: Захід і Схід. – К., 1998.
13. Орлова Т.В. Історія сучасного світу: Навч. посіб. – К., 2008.
14. Рубель В. Історія Середньовічного Сходу: Підручник. – К., 2002.
15. Рубель В. Історія цивілізацій доколумбової Америки: Навч. посіб. – К., 2005.
16. Сич О.І. Цивілізації в історії людства: конспект лекцій. – Чернівці, 2009.
17. Сучасні європейські культурно-історичні цінності в контексті викликів глобалізації. – К., 2014.
18. Тойнбі А. Дослідження історії. – К., 1995.